

**MEMORANDUM
O UNIVERZI REGIJE
Bela krajina, Dolenjska,
Kočevsko, Posavje**

**Društvo Dolenjska akademska pobuda
2011**

MEMORANDUM O UNIVERZI REGIJE
Bela krajina, Dolenjska, Kočevsko, Posavje

Urednik: Boris Bukovec

Založba: Društvo Dolenjska akademska pobuda

Oblikovanje in tisk: Špes, grafični studio, Novo mesto

Naklada: 500 izvodov

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

378.4(497.434)

MEMORANDUM o univerzi regije Bela krajina,
Dolenjska, Kočevsko,
Posavje / [urednik Boris Bukovec]. - Novo mesto :
Društvo Dolenjska
akademska pobuda, 2011

ISBN 978-961-269-427-2

1. Bukovec, Boris

255481856

Društvo Dolenjska akademska pobuda
www.DAP.si

objavlja

MEMORANDUM O UNIVERZI REGIJE Bela krajina, Dolenjska, Kočevsko, Posavje

oblikovanega na osnovi povzetkov in priporočil posvetovanja

**Inovativni pristopi k regijskemu razvoju Bele krajine,
Dolenjske in Posavja -
prispevek k univerzitetnemu prostoru
izvedenega**

**7. marca 2011 med 9.00 in 16.00
v banketni dvorani Hiše kulinarike in turizma
Zavoda Grm Novo mesto**

v sodelovanju s

Fakulteto za organizacijske študije v Novem mestu

Fakulteto za informacijske študije v Novem mestu

Fakulteto za industrijski inženiring Novo mesto

Fakulteto za poslovne in upravne vede Novo mesto

Visoko šolo za upravljanje in poslovanje Novo mesto

Visoko šolo za tehnologije in sisteme Novo mesto

Visoko šolo za zdravstvo Novo mesto

Razvojno raziskovalnim inštitutom Grm Novo mesto

Kazalo

UVODNI NAGOVOR DOLENJSKE AKADEMSKE POBUDE	5
PANEL ŽUPANOV	6
PANEL GOSPODARSTVENIKOV	8
PANEL POSLANCEV	13
PANEL DEKANOV	16
IZHODIŠČA IN USMERITVE POSVETOVANJA	19

UVODNI NAGOVOR

DOLENJSKE AKADEMSKE POBUDE

Društvo Dolenjska akademska pobuda (<http://www.DAP.si>) je 7. marca 2011 organiziralo v Novem mestu posvetovanje, na katerega je povabilo številne vidne in pomembne predstavnike iz širše regije kamor sodijo Bela Krajina, Dolenjska, Kočevsko, Posavje. Posvetovanja, ki smo ga organizirali v štirih panelnih sklopih, so se poleg članov društva udeležili izbrani župani (panel 1), uspešni gospodarstveniki (panel 2), naša poslanka in poslanci (panel 3) in skoraj vsi dekanji desetih visokošolskih zavodov iz naše širše regije (panel 4).

Naša širša regija spada med gospodarsko najuspešnejše v Sloveniji, saj ustvarja največji del čistega dohodka v državi. Ponaša se tudi s častitljivo preteklostjo, saj je bila v Novem mestu druga najstarejša gimnazija na slovenskem, ustanovljena leta 1746. V novomeški gimnaziji so se šolali najiminenitnejši slovenski razumniki, kulturniki, znanstveniki in ustvarjalci. V našem prostoru dajemo velik poudarek šolstvu in univerzitetnemu izobraževanju, saj tu deluje že devet visokošolskih ustanov. V sodobnem razvitem svetu je ključnega pomena uspešno regijsko sodelovanje in povezovanje sodobnih gospodarskih aktivnosti, vrhunskega univerzitetnega izobraževanja in razvoja ter raziskav. Prav zato smo s posvetovanjem dali največji poudarek še tesnejšemu in uspešnejšemu medsebojnemu sodelovanju v naši širši regiji.

Dosedanji razvoj in gospodarsko stanje v regiji Bela krajina, Dolenjska, Kočevsko, Posavje dokazujejo, da so v regiji dani vsi pogoji za nastanek univerze!

Vsi aktivni udeleženci v štirih panelnih skupinah: župani, gospodarstveniki, poslanci in dekanji odločno podpirajo Dolenjsko akademsko pobudo v prizadevanjih za ustvarjanje pogojev za ustanovitev univerze v regiji Bela krajina, Dolenjska, Kočevsko, Posavje.

Na podlagi sklepa sestanka programskega odbora dne 21. marca 2011 Društvo Dolenjska akademska pobuda sprejete ugotovitve in priporočila posvetovanja javnosti posreduje kot **MEMORANDUM**.

Programski odbor posvetovanja

Predsednik

zaslužni prof. dr. Jože Gričar

DOLENJSKA AKADEMSKA POBUDA

Predsednik

prof. dr. Miha Japelj

PANEL ŽUPANOV

Udeleženci:

Alojz Muhič, župan Mestne občine Novo mesto

Franc Bogovič, župan občine Krško

mag. Rupert Gole, župan Občine Šentrupert

Alojz Kastelic, župan Občine Trebnje

Anton Maver, župan Občine Mokronog -Trebelno

izr. prof. dr. Vladimir Prebilič, župan Občine Kočevje

Vodji panela: prof. dr. Miha Japelj in dr. Janez Gabrijelčič

Temi za razpravo:

- Katere so strateške usmeritve nadaljnjega razvoja v Vaši občini. Ali ocenjujete, da bi bilo potrebno posvetiti izobraževanju in vzgoji novih kadrov večjo pozornost?
- Ali ocenjujete, da bi bil lahko napredek v regiji uresničen z ustanovitvijo univerze v naši regiji!? Kaj ste konkretno pripravljene in sposobni investirati za doseg tega cilja?

Splošne skupne ugotovitve:

- Izreden pomen nadaljnjega tesnega medsebojnega sodelovanja v naši širši regiji.
- Vse občine v naši širši regiji morajo prihodnje obravnavati »naši centri odločanja« pravičnejše in enakopravnejše saj jih praviloma zelo mačehovsko obravnavajo skoraj povsod, zlasti pa še na ključnih področjih univerzitetnega izobraževanja.
- Splošen pomen izobraževanja in usposabljanja mladih ljudi.
- Soglasna podpora prizadevanjem društva Dolenjska akademska pobuda, da v naši širši regiji skupno ustvarimo realne pogoje za formiranje ustreznega univerzitetnega prostora, ki bi v prihodnje združeval in povezoval ustvarjalne potenciale za področje modernega univerzitetnega izobraževanja.

Strateške in programske usmeritve:

- Nadaljnji razvoj univerzitetnega in visokošolskega študija v Novem mestu.
- Rešiti je potrebno trenutno problematiko investicijske naložbe v Univerzitetni kampus, ki naj bi bila uresničljiva po napovedih z aktiviranjem tkzv. javno-zasebnega partnerstva.

- Čim prej je potrebno pripraviti vso dokumentacijo v zvezi s to investicijsko naložbo.
- Prizadevati se je potrebno za ohranjanje pravega podeželskega okolja (muzeji na prostem, drugo).
- Podpirati je potrebno nadaljnji razvoj obrti, kmetijstva in turizma. Podpirati razvoj »zelene energije«.
- Mladim je nujno potrebno omogočiti jasnejšo perspektivo in možnosti za izobraževanje in zaposlitve v naših krajih.
- Pri mladih je potrebno uveljavljati in spodbujati njihove individualne talente, osebne in etične vrednote in spoštovati njihove želje ter življenjske cilje.
- Prizadevati bi bilo smiselno za (ne)posredno vključevanje obstoječih fakultet v Posavju (za ustanovitev fakultet v Krškem je občina pred leti vložila preko 5 milijonov evrov!) v univerzitetni prostor širše regije.
- Obravnavan je bil tudi neprimeren odnos širše skupnosti za delovanje občine Kočevje. Čeprav je občina po površini med vsemi največja ima povsem neurejeno infrastrukturo, prometne povezave, mobilno telefonijo in internetne povezave. To so tudi vzroki za slabo motivacijo mladih. Občina želi si uspešnejše in bolj konkretno sodelovanje v regiji. Zahteva drugačno politiko države do regionalizacije.

Predlogi akcij:

- Vsi župani se zavezujejo, da se bodo v svojih občinah aktivno vključevali v ustanavljanje univerze v Novem mestu!
- Župani tudi odločno podpirajo učinkovito decentralizacijo v Sloveniji, saj so prepričani, da se lahko le na tak način zagotavlja uspešen regijski razvoj.
- Odločna podpora nadaljnjega povezovanja in sodelovanje pri kreiranju enotnega univerzitetnega prostora v naši regiji.
- Uresničevanje pogojev za ustanovitev univerze v naši širši regiji in podpora sodelovanja vseh ustvarjalnih potencialov.
- Skupni cilj naj bo regija znanja in blagostanja.
- Nove fakultete naj uveljavljajo vrhunsko znanje, profesorji morajo neposredno uveljavljati in spoštovati mednarodne kriterije odličnosti in profesionalnosti.

PANEL GOSPODARSTVENIKOV

Udeleženci:

Zvezdana Bajc, članica uprave KRKA, d.d.

Vladimir Bahč, predsednik uprave in generalni direktor TPV, d.d.

Franci Bratkovič, direktor GZDBK

Darko Gorišek, direktor Območne zbornice Posavje – Krško GZS

Božidar Resnik, predsednik uprave KOSTAK, d.d.

Danijel Zupančič, namestnik glavne direktorice TRIMO, d.d.

Vodja panela: izr. prof. dr. Boris Bukovec

V razpravi so poleg panelistov sodelovali tudi prof. dr. Andrej Predin, prof. dr. Peter Novak, doc. dr. Janez Povh in dr. Tomaž Savšek.

Teme za razpravo:

- Kakšen je Vaš pristop sodelovanja z visokoškolskimi zavodi in v čem vidite priložnosti za sodelovanje z njimi?
- Za koliko let v naprej imate razdelane strateške razvojne načrte Vaših organizacij in katere kompetence želite da imajo Vaši zaposleni čez 5, 10 ali 15 let?

Ugotovitve in priporočila:

- Gospodarstvo regije ima oblikovane različne pristope na področju sodelovanja z visokoškolskimi zavodi. Ti pristopi praviloma izhajajo iz poslanstev podjetij in so usmerjeni v partnersko sodelovanje med podjetji in visokoškolskimi zavodi. Ta sodelovanja so usmerjena v različne visokošolske zavode in inštitute, saj se podjetja nenehno soočajo z različnimi izzivi in tako potrebujejo različna in predvsem interdisciplinarna znanja.
- Ker se gospodarstvo naše regije uveljavlja predvsem izven meja Slovenije, se mora pri tem dokazovati s svojo poslovno odličnostjo. To pomeni udejanjanje nenehnega primerjanja z najboljšimi, tako da so podjetja odprta tudi za akademsko sodelovanje z visokoškolskimi zavodi v tujini. Če želenih znaj ni v naši regiji ali Sloveniji, se jih išče na zunanjih trgih.
- Pri najodličnejših podjetjih naše regije postaja sodelovanje z institucijami znanja vrednota in tudi način dela, ki je sam po sebi umeven, saj prinaša vzajemne koristi ter posredno odraža tudi družbeno odgovorno delovanje podjetij.
- Najpogostejše oblike sodelovanja so: sodelovanje v upravnih odborih

visokošolskih zavodih, skupni razvojni in raziskovalni projekti, razpisi za nagrade (TRIMO, KRKA), razpisi tem za diplomske in magistrske naloge ter doktorske disertacije, študentske prakse, izmenjave dobrih praks, izvedba informativnih dni, gostovanje strokovnjakov, štipendijske fundacije, študentska dela, sodelovanje pri seminarških in diplomskih nalogah, donacije, pomoč pri nabavi opreme, sodelovanje pri skupnih razpisih...

- Gospodarstveniki želijo aktivno sodelovati pri načrtovanju in kreiranju študijskih programov, zagotavljanju svojih strokovnjakov pri njihovi izvedbi ter tudi pri čim bolj usmerjenem izvajanju študijskih praks. Zavedajo se pomena kakovostne ponudbe visokošolskih programov, kot tudi potrebnih materialnih pogojev za uspešen začetek in razvoj visokošolskih zavodov.
- Po mnenju gospodarstvenikov je ključno vlaganje v razvoj kadrov. Visokošolski zavodi naše regije potrebujejo odlične profesorje, vrhunske strokovnjake in nadarjene študente. Potreben je pospešen razvoj univerzitetnega prostora regije, ki naj temelji tudi na partnerskem sodelovanju s podjetji. Ob tem je potrebo zagotoviti tudi odličnost pri raziskovalno razvojnem delu, ki naj bo usmerjeno v doseganje obojestranskih koristi ter predvsem v razvoj ustvarjalnih potencialov mlade generacije.
- Regijska gospodarska zbornica ima med svojimi ključnimi nalogami zapisan tudi razvoj univerzitetnega prostora in ustanovitev Univerze v Novem mestu. Zastavljajo tudi integralni model oziroma celovit razpis problematik, ki bi jih podala podjetja in bi lahko služila študentom kot izziv za njihovo reševanje v sklopu diplomskih in magistrskih nalog.
- Gospodarstvo regije ima oblikovane dolgoročne razvojne strategije, ki jih usmerjajo pri poslovanju. Sestavni del strategij so tudi kadrovske projekcije, preko katerih so nakazani trendi razvoja kompetenc zaposlenih v prihodnosti (5-10-15 let). V spreminjajočem se okolju so ti strateški pogledi bolj okvirni in z daljšanjem perspektive pogleda so vidne bolj generične kompetence zaposlenih.
- Na primeru avtomobilske industrije (TPV) so bile predstavljene razvojne prioritete v avtomobilski industriji ter razvoj inženirstva za daljše obdobje, vse do leta 2030. Pozorno spremljajo razvojne trende in prepoznavajo naslednja ključna razvojna področja:
 - Nizkoogljivična družba: zmanjšanje porabe fosilnih goriv, zelena energija in zelene tehnologije.
 - Varnost: potnikov in ostalih udeležencev v prometu.
 - Zanesljivost: vozil, proizvodnje in celotnega transportnega sistema.
- Tako vidijo bodoče kompetence svojih zaposlenih:
 - **Čez 5 let:** Poleg osnovnega strokovnega (tehničnega) znanja se zahtevajo kompetence s področja projektne dela, dela v timih,

obvladovanje medsebojnih odnosov tako v kolektivu kot tudi s strankami, partnerji, kupci in dobavitelji. Stalni napredek, iskanje novih idej ter spodbujanje k inovativnosti bodo del našega vsakdana. Znanje vsaj enega svetovnega jezika bo nekaj povsem normalnega, prednost bo poznavanje jezika in kulture regij, ki so naša potencialna tržišča.

- **Čez 10 let:** Ne bomo več govorili o klasičnih študijih (npr. klasično strojništvo, elektrotehnika, itd.). Študiji bodo interdisciplinarni (npr. kombinacija strojništva, elektronike, kemije in informatike). Razvoj izdelka in procesa bo potekal v virtualnem okolju. V proizvodnji bo vse več robotov in avtomatike, le redka opravila bodo ostala ročna. Uvajali se bodo novi poslovni modeli, pristopi in partnerstva. Poleg znanja svetovnega jezika bo nujno znanje jezika, kjer so naša tržišča, zaželeni bodo jeziki (eksotičnih) dežel, npr. kitajščina.
- **Čez 15 let:** Vrednote bodo temeljile na splošni etiki, strpnosti in smislu življenja, kar se bo odražalo tudi na odnosu inženirstva do kulture in socialnega okolja. Večanje svetovnega prebivalstva bo odpiralo nove izzive na področju vode, hrane, energije, varovanja zdravja, izboljšanja življenjskih razmer, dostopnosti do informacij in komunikacij. Želja po mobilnosti bo vse večja in bo spodbujala razvoj novih oblik, potreb in navad. Vozila bodočnosti bodo komunicirala z voznikom, z ostalimi vozili in z infrastrukturo. Ker bo realnost zelo kompleksna, bodo morali vsi deležniki imeti visoko stopnjo znanja in razumevanja osnov kompleksnih struktur.
- Tudi ostala podjetja imajo vsaka po svoje razdelane strateške poglede in v sklopu njih tudi vidik kadrov. Strateški načrti se periodično pregledujejo in dopolnjujejo ter služijo za razvitje letnih planov dela.
- Vsi sodelujoči so se strinjali, da se da dolgoročne kompetence zaposlenih (10-15 let) prepoznati preko splošnih vrednot odličnosti oziroma preko vrednot organizacijskih kultur posameznih podjetij.
- Ne vidi se potreba po oblikovanju sinteznih strateških načrtov podjetij na ravni regije, saj se vsak subjekt nahaja v svojem specifičnem okolju in ima specifično vizijo, je pa pri tem smiselno upoštevati splošne pozitivne vrednote in elemente Rastoče strategije univerzalne odličnosti in mojstrstva, izoblikovane na temeljih spoznaj Otoških forumov odličnosti in mojstrstva. Kot taka daje zadostno podlago za pot od kakovosti do odličnosti.
- Velika uporabna vrednost je prepoznana tudi v Otoškem rastočem pristopu univerzalne odličnosti in mojstrstva (A-E-I-O-U), ki predstavlja celovit razvojno naravnani pristop za osebni, timski, podjetniški in družbeni razvoj. Ta pristop se odlično dopolnjuje tudi s projektom Rastoča knjiga, oba pa lahko prispevata k utrjevanju pozicije naše regije kot regije odličnosti in mojstrstva.
- Kompetence prihodnosti zaposlenih lahko prepoznamo tudi v vrednotah

odličnosti, kot jih je opredelil prof. dr. Ivan Turk v knjigi »O osebni in poslovni odličnosti« in sicer: izobraženost, olikanost, preudarnost, prizadevnost, izvirnost, zanesljivost, podjetnost, voditeljskost, pravičnost, resnicoljubnost, plemenitost, samozavednost.

- Kot ključno kompetenco sedanjosti in kot brezpogojno zadostno kompetenco za obvladovanje prihodnosti se prepoznava sposobnost prilagajanja in izkoriščanja potenciala sprememb, kar pa lahko stori le k ustvarjalnosti naravnani posameznik v ustvarjalni (učenci se) organizaciji. Tu se prepoznava tudi velik pomen poznavanja principov analize in sinteze, timskega dela, enostavne razumske logike in podjetništva.
- Ker je naša regija prepoznana kot regija odličnih organizacij, moramo obvladovati spremembe, jih proaktivno tudi ustvarjati ter pri tem stremeti k nenehnemu učenju, izboljševanju in inoviranju svojega dela.
- Posebej je bila izpostavljena izrazito majhna mobilnost naših sodelavcev, kjer bi z vzgojo in ustreznimi mehanizmi izmenjav (študentov in profesorjev) lahko prispevali tudi visokošolski zavodi. Opazna je tudi premajhna želja naših sodelavcev po mednarodnem uveljavljanju in konkurenčnem dokazovanju lastnih potencialov. Skozi izobraževalni sistem in komunikacijo z zaposlenimi moramo razviti ustrezen sistem vrednot oziroma revidirati obstoječe vrednote.
- Na področju energetike, ki je izrazito dolgoročno usmerjena, se pričakuje kompetence koncipiranja energetske učinkovitih in konkurenčnih procesov, timskega dela znotraj organizacije, spremljanja zahtev kupcev ter znanje tujih jezikov (jezika kupca, ki zagotavlja prihodnost).
- Obstaja potreba po regijskem usklajevanju in združevanju visokošolskih potencialov pri zagotavljanju kadrov z ustreznimi kompetencami, ki naj inovativno prispevajo k »Beli krajini, Dolenjski in Posavju kot regiji ustvarjalnosti«. Za doseganje tega cilja moramo celovito in uravnoteženo zagotoviti 3T (talenti, tehnologijo in tolerantnost) kjer ima visokošolski prostor velik in mnogokratni potencial.
- Obstajalo je veliko strinjanje, da je teoretično znanje naših diplomantov primerljivo s tujimi študenti, da pa je prilagodljivost, samoiniciativnost in podjetnost naših študentov opazno nižja. Nujno je zavedanje, da je še tako dobrega diplomanta potrebno v podjetju voditi skozi dolg proces spoznavanja. Znanje je potrebno dopolnjevati v praksi kjer je pomembno kakovostno mentorstvo. Vsak diplomant mora »narediti še eno fakulteto v realnem okolju«. Nujno bi bilo potrebno urediti tak sistem kadrovanja profesorjev, da bi le ti razpolagali z večjim naborom aktualnih praktičnih znanj in izkušenj.

Predlogi akcij:

- Od pristojnih odločevalcev RS se zahteva oblikovanje takih razvojnih usmeritev in načrtov, ki bodo omogočili doseganje nenehnega regijskega razvoja Bele krajine, Dolenjska in Posavje.
- Na ravni regije naj se revidira oziroma oblikuje regijska strategija, katera naj ima jasno vizijo, da želimo postati »Regija odličnosti in ustvarjalnosti«. Pri pripravi take strategije je potrebno vključiti gospodarstvenike regije.
- Z večanjem ustvarjalnega potenciala regije se povečuje tudi konkurenčna sposobnost regijskega gospodarstva. Ustanovitev Univerze Novo mesto je cilj in zaveza gospodarstvenikov naše regije.

PANEL POSLANCEV

Udeleženci:

Renata Brunskole, poslanka Državnega zbora in županja Občine Metlika

Ivan Grill, poslanec Državnega zbora

Franci Kek, poslanec Državnega zbora

Mag. Andrej Vizjak, poslanec Državnega zbora

Vodja panela: Dr. Jože Gričar, zaslužni profesor Univerze v Mariboru

V razpravi so sodelovali tudi dr. Marjan Ravbar, dr. Peter Novak, Cirila Surina Zajc, dr. Janez Povh, dr. Anton Jezernik, dr. Andrej Predin.

Teme za razpravo:

- Kaj predlagate za spodbudo inovativnih pristopov k regijskem razvoju?
- Katere aktivnosti bi zastavili kratkoročno (leto) in katere dolgoročno?

Ugotovitve in priporočila:

- Tako posvetovanje je samo po sebi dejavnik inovativnosti v regiji in predpogoj sodelovanja vseh potrebnih dejavnikov. V tem smo si poslanci enotni in si prizadevamo za iste cilje. Pri uresničevanju ciljev Dolenjske akademske pobude bomo sodelovali formalno prek zadevnih organov državnega zbora in neformalno v mnogih stikih, ki jih imamo. Predlagamo tudi povezovanje prek skupin prijateljstva v parlamentih drugih držav. Predlagamo povezovanje s poslanci Evropskega parlamenta in s Slovenci – rojaki po svetu.
- Ugotavljamo, da je bila ustanovitev prve državne fakultete v Novem mestu opazen prispevek v pravo smer. Poslanci podpiramo Dolenjsko akademsko pobudo v prizadevanjih za ustvarjanje pogojev za ustanovitev univerze v Novem mestu. Bolj kot njen sedež so pomembne okoliščine, v katerih univerza lahko nastane in deluje (zagotavljanje kritične mase). Glede na to, da je gospodarstvo regije paradni konj Slovenije z močnimi povezavami s svetom, poslanci ne vidimo razlogov, zakaj ne bi mogla v takem okolju nastati in se uveljaviti tudi univerza.
- Najbrž se bo izkazalo, da je koristno približati lokacije šol prebivalstvu. V težkih ekonomskih razmerah družine, zlasti brezposelni, ne bodo mogli pošiljati otroke na šolanje v oddaljene kraje.
- Pri razvoju regij je pomembno, da se jih razvija v okviru celostne regionalne politike in ne le sanira. Pomoč nekaterim podjetjem v regiji še ni pomoč regij. Zavzemamo se za zdravo decentralizacijo. Od vlade pričakujemo kritično

presojo pri prepoznavanju zdravih usmeritev. Uspešne regije v Sloveniji pomenijo uspešno Slovenijo, zato za razvijanje Slovenije predlagamo regionalni razvoj.

- Ta regija nima nafte, ima pa svetovno znana podjetja, na primer Krko in Revco. Na trenutnih uspehih pa se ne sme uspravati. Potrebno je pazljivo usmerjati razvoj še na druga področja, ki se kažejo kot pomembna za regijo. Nujna bo usmeritev na najbolj obetavna področja, saj nobena regija sama ne more razvijati vsega. Zasavska regija se je na primer usmerila na tri področja: energetiko, logistiko in turizem. Dolenjska je ustvarila pogoje za farmacijo, avtomobilsko industrijo. Pomembna bo predelava hrane. Tisto, kar regija očitno ima, je znanje, odprtost in sposobnost povezovanja. Srednje in visokošolske programe bo potrebno nasloniti na opredeljene razvojne usmeritve regije.
- Tretja razvojna os, ki bo z avtocesto povezala Koroško, Posavje, Dolenjsko in Belo Krajino, bo pomemben infrastrukturni prispevek z razvoju regije in spodbuda raziskovanju in izobraževanju. Za premik pri razvijanju tretje osi, ki je bil predstavljen na Otočcu 4. marca 2011, gre zahvala mnogim, ki so pri tem sodelovali (Gospodarska zbornica, župani, občinski sveti, državni zbor). Podobno kot tretja os je za regijo pomembna in potrebna univerza.
- Razmišljati moramo globalno, delovati pa lokalno. Slovenija z dvema milijonoma prebivalcev ima sedaj odprto pot na tržišče Evropske unije s 450 milijoni prebivalcev. Zato je čezmejna regija – makro regija regij na obeh straneh meje pomembna.
- Predlagamo ustanavljanje novih podjetij (start-ups) v novem razvojnem okolju, ki je naklonjeno razvoju.
- Za povezovanje s sosednjo Hrvaško (sestaneq prijateljstva), kjer so še opazne težave, bo potrebno zagotavljati povezovanje visokošolskih izobraževalnih inštitucij in njihovih knjižnic kot prispevek k oživitvi nekdanjih tradicionalnih trgovskih povezav. Potrebna sestavina bo izmenjevanje slušateljev in učiteljev med regijami po načelu sodelovanja in ne prevzemanja kadrov. Primer možne usmeritve povezovanja je Posotelje z možnostjo kandidiranja tudi na sredstvih Hrvaške.
- Velja razpravljati o razvijanju ali javnih, ali zasebnih univerz. Spodbujati velja univerzo na osnovi javno-zasebnega partnerstva. Upoštevati pa je treba možnost, da bodo morda samo javne univerze smele izvajati doktorske programe. Vendar cvet univerz ne sme biti samo v glavnem mestu. Obstaja nevarnost, da bo regija, če ne bo dobila univerze v petih letih, v tem času zaostala za deset let. Zato je treba univerze decentralizirati, odpreti procese akreditiranja in pokazati na oviranje nekaterih institucij.
- Imamo 12 statističnih regij. Poimenovanju regij bi veljalo ob priliki posvetiti posebno razpravo.

Predlogi akcij:

Poslati »Ugotovitve in priporočila« posvetovanja:

- gospodarstvenikom
- županom
- poslancem in poslanskim skupinam
- resornim ministrom
- predsedniku vlade
- Vključiti ustanovitev Univerze v Novem mestu v razvojne dokumente Slovenije.

PANEL DEKANOV

Udeleženci:

Red. prof. dr. Anton Jezernik, Fakulteta za industrijski inženiring Novo mesto

Red. prof. dr. Peter Novak, Visoka šola za tehnologije in sisteme Novo mesto

Red. prof. dr. Andrej Predin, Fakulteta za energetiko Univerze v Mariboru

izr. prof. dr. Boris Bukovec, Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu

doc. dr. Janez Povh, Fakulteta za informacijske študije v Novem mestu

doc. dr. Jasmina Starc, Visoka šola za upravljanje in poslovanje Novo mesto

Vodja panela: red. prof. ddr. Janez Usenik

V razpravi so poleg panelistov sodelovali tudi dr. Tomaž Savšek, TPV; Božidar Resnik, Kostak; prof. dr. Neva Maher.

Teme za razpravo:

- Kakšne oblike financiranja pričakujete na Vašem zavodu od lokalnih skupnosti in države?
- V čem vidite priložnosti za sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in podjetji?
- Kako si predstavljate in udejanjate medsebojno sodelovanje visokošolskih zavodov?

Ugotovitve in priporočila:

- Financiranje je temelj delovanja vsakega visokošolskega zavoda. Financiranje koncesioniranih zavodov in fakultet, ki so sestavni del obstoječe univerze (primer Fakulteta za energetiko Univerze v Mariboru) je trenutno regulirano z uredbo, zato ga lahko resorno ministrstvo pravzaprav poljubno spreminja po trenutnih in po lastni volji postavljenih prioritetah. Financiranje v letu 2011 je še posebej neustrezno, ker ne upošteva dinamične rasti novih zavodov, ki širijo dejavnost (novi letniki), financirani pa so po dogajanju v preteklem letu (manj študentov, manj letnikov).
- Sodelovanje z lokalnim okoljem je izjemno uspešno v Posavju, kjer sta občini Krško in Brežice v celoti financirali izdelavo elaboratov za akreditacijo visokošolskih zavodov in programov. Občina Krško je doslej v ustanovitev in delovanje dveh fakultet (Fakulteta za logistiko in Fakulteta za energetiko) vložila 5 milijonov evrov, še vedno pa sofinancira izvajanje študija energetike, kjer trenutno poteka že 3. letnik visokošolskega in univerzitetnega študija.
- V Novem mestu takšnega razumevanja za visokošolske zavode ni videti. MO Novo mesto ugotavlja, da nima denarja in s tem je zanjo to vprašanje zaprto.

- Sodelovanje z gospodarstvom je vsaj na načelni ravni dobro. Podjetja ne želijo kar pavšalno financirati delovanje visokošolskih zavodov, istočasno pa visokošolski zavodi tega sploh ne pričakujejo. Vsekakor pa je želja po medsebojnem sodelovanju velika. Visokošolski zavodi želijo sodelovati z gospodarstvom pri razvojnih projektih, pri uvajanju novih tehnologij, tudi pri izobraževanju za konkretna znanja. Nikakor pa visokošolski zavodi ne pristajajo na to, da bi izobraževali »za poklic«, to je naloga in poslanstvo poklicnih šol. Naloga in poslanstvo visokih šol, fakultet in generalno univerze je širša in mnogo bolj akademska: izobraziti in vzgojiti intelektualce, ki bodo poleg tega, da bodo sposobni izvajati vsa zahtevna dela v podjetjih oz. v svojih delovnih okoljih, usposobljeni tudi ali celo predvsem za razvojno in raziskovalno delo na svojem strokovnem področju.
- Vsi visokošolski zavodi izražajo medsebojnemu sodelovanju popolno podporo.
- Temeljna dilema je formalna povezava obstoječih visokošolskih zavodov v širši regiji. Tu deluje več zavodov v različnih lastniških odnosih. Kako formalno povezati tako različne subjekte?
 - **Privatni zavodi:**
 - Visoka šola za upravljanje in poslovanje Novo mesto
 - Visoka šola za zdravstvo Novo mesto
 - Visoka šola za tehnologije in sisteme Novo mesto
 - Fakulteta za organizacijske študije Novo mesto
 - Fakulteta za industrijski inženiring Novo mesto
 - Fakulteta za poslovne in upravne vede Novo mesto
 - **Samostojni državni zavod:**
 - Fakulteta za informacijske študije Novo mesto
 - **Članice obstoječe univerze:**
 - Fakulteta za logistiko Univerze v Mariboru v Krškem
 - Fakulteta za energetiko Univerze v Mariboru v Krškem
 - Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru v Brežicah
- Nenavadna značilnost za Dolenjsko (nikakor ne za Posavje!) je še to, da dve fakulteti, ki imata največje zaledje in smisel delovanje v tej regiji, ne dobita akreditacije! Fakulteta za industrijski inženiring (FINI), ki ima podporo avtomobilske industrije (REVOZ), je komaj dobila akreditacijo za ustanovitev zavoda, ne more pa pridobiti akreditacije študijskih programov. Podobno je s Fakulteto za upravljanje podeželja (FUP), ki ne dobi akreditacije, čeprav najbolj odraža dolenjsko značilnost – pripadnost podeželju in njegov razvoj, poleg tega pa daje odgovore na strateško vprašanje (dobesedno) preživetja Slovenije, to je samooskrba države pri (ekološki) pridelavi hrane.

Predlogi akcij:

- Spremeniti načine in metodologijo financiranja visokošolskih zavodov.
- Izvoz znanja bi morala biti ena od prioritet Slovenije. V zvezi s tem je podan predlog, da se kampus v Novem mestu gradi kot infrastruktura za vse slovenske visokošolske ustanove. V kampusu bi potekal pouk v slovenskem in tujem (angleškem) jeziku in bi bil središče za izobraževanje tujih študentov Sloveniji. Ta rešitev se nanaša na morebitno združevanje slovenskih univerz, visokih šol in raziskovalnih inštitutov v skupnost Univerza Slovenija (University of Slovenia), ki bi lahko ponudila najvišjo kakovost izobraževanja tujim študentom. Na znani Šanghajski lestvici bi nova univerza bistveno popravila svoj položaj. Nihče ne bi ničesar izgubil, vsi pa bi pridobili.
- Pričakujemo razpis za koncesije, kar bi nam omogočilo enakopravno vključevanje v visokošolski prostor RS. Pridobitev koncesije je naš vsakoletni prioritetni projekt, ki pa ni realiziran, saj razpisov za koncesije ni in tudi niso najavljeni.
- Želimo bolj transparentno in pravično dostopanje do projektov in s tem posredno do sredstev. Tu pričakujemo le enake možnosti, da si denar »prislužimo sami«.

IZHODIŠČA IN USMERITVE POSVETOVANJA

Posvetovanje izhaja iz vrste spoznanj o pomenu in nujnosti sodelovanja:

- skupno razvijanje inovativnih pristopov k raziskovanju, razvoju in izvedbi (leto 2009 je bilo leto ustvarjalnosti in inovativnosti v Evropski unij);
- koordinirano sodelovanje podjetij (velikih in malih), vladnih organizacij (državnih in lokalnih) in raziskovalnih organizacij ter univerz;
- spodbujanja regionalnega razvoja;
- koordinirano sodelovanje raziskovalcev, razvijalcev in uporabnikov proizvodov, rešitev in storitev;
- razvijanje živih laboratorijev in njihovo mednarodno sodelovanje;
- razvijanje e-rešitev in e-storitev.

Tradicionalni Otoški forumi odličnosti in mojstrstva so ustvarili izreden intelektualni in organizacijski kapital, ki ga je sedaj mogoče izrabiti za inovativni regionalni razvoj Bele krajine, Dolenjske in Posavja.

Dolenjska akademska pobuda svojim članom - maturantom in diplomantom ter zaposlenim v regiji široko odpira vrata in jih vabi k sodelovanju. S svojim znanjem, izkušnjami in povezavami lahko bistveno prispevajo k pospešenemu razvoju regije. Po drugi strani jim regija ponuja priložnosti za izboljševanje obstoječih in vzpostavljanje novih povezav.

Paneli in razprave posvetovanja ponujajo razmisleke o možnih in potrebnih inovativnih usmeritvah povezanega in trajnostnega regionalnega razvoja:

- prispevanje k povečevanju konkurenčnosti regije in zagotavljanju boljšega življenja njenih prebivalcev;
- spodbujanje sodelovanja organizacij in posameznikov v regiji Bela krajina, Dolenjska in Posavje;
- spodbujanje sodelovanja z drugimi regijami v Sloveniji in bližnjih državah;
- spodbujanje čezmejnega sodelovanja pri razvijanju Podonavske regije;
- razvijanje sodobnega, naprednega in ustvarjalnega univerzitetnega regijskega okolja;
- razvijanje izobraževalnih in raziskovalnih zmogljivosti visokošolskih ustanov v regiji;
- zagotavljanje sodelovanja srednjih in visokih šol;

- pospešitev razvijanja sodobne prometne infrastrukture regije;
- pospešitev izrabljanja možnosti sodobne informacijsko-telekomunikacijske tehnologije;
- razvijanje čezmejnega sodelovanja za racionalizacijo obstoječih in nastajanje novih poslov;
- zavzeto vključevanje županov, podjetnikov, poslancev in visokošolskih učiteljev v skupna posvetovanja, akcije in izboljševanje regije.

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje pri inovativnem regionalnem razvijanju Bele krajine, Dolenjske in Posavja!

Dolenjska akademska pobuda

Programski odbor:

zaslužni prof. dr. Jože Gričar –
predsednik

izr. prof. dr. Boris Bukovec

dr. Janez Gabrijelčič

prof. dr. Miha Japelj

prof. ddr. Janez Usenik

Organizacijski odbor:

izr. prof. dr. Boris Bukovec -
predsednik

doc. dr. Aleš Gasparič

doc. dr. Franci Merzel

dr. Jože Podgoršek

prof. dr. Marjan Ravbar

prof. dr. Tomaž Šolmajer